

alguns sectors com una desvirtuació del que ha de ser un ensenyament en geografia. Però aquestes matèries no són una substitució de la geografia tradicional, ans al contrari, en són un complement. Aquestes tècniques s'han d'integrar en la formació sempre i quan es considerin en el seu context, com a instrument d'anàlisi espacial que ajuden a fer la presa de decisions. De fet, és interessant la importància que es dona en aquest llibre a aquestes tècniques, per les possibilitats que aporten al desenvolupament de la geografia aplicada, tot i que l'autor evidencia reiteradament el perill que veu en el fet de convertir l'especialització en una tècnica, en un fi per ell mateix.

Amb l'interès de mostrar el que tenen d'especial els geògrafs i què és el que els fa necessaris en diferents camps, Philipponneau en destaca els trets següents: el sentit de l'espai, de síntesi, la pràctica del mètode comparatiu i de prospectiva. És per tot això que els estudis aplicats portats a terme per geògrafs professionals ajuden a establir una correcta planificació del territori. Cal saber vendre les possibilitats dels geògrafs a usuaris potencials, mostrar el que realment són capaços de fer.

Amb el temps, doncs, s'ha anat passant d'una geografia universitària que associa la investigació a la formació de futurs pro-

fessors a una geografia universitària que s'interessa també per les investigacions aplicades i forma majoritàriament futurs professionals. Cal un estudi i una planificació de les sortides professionals dels geògrafs per orientar millor les especialitats i, sobretot, cal donar a conèixer als potencials empresaris el tipus de tasques que és capaç de fer el geògraf.

Aquesta és, doncs, una obra de lectura molt recomanable per part d'aquells professors i estudiants de geografia, ja que, tot i que és un llibre centrat en l'experiència francesa, per un costat, dona una visió de l'immens camp d'investigació obert a la pràctica de la geografia i, per l'altre, aporta un ampli ventall de les possibilitats de formació orientades a diferents sortides professionals, no exclusivament destinades a l'ensenyament, sinó, sobretot, en àmbits aplicats. El llibre, de lectura fàcil i entenedora, ens ofereix una gran quantitat d'experiències que ajuden a entendre i a prendre consciència del paper del geògraf en diversos aspectes que tenen a veure amb la gestió i la planificació del territori.

Anna Badia i Perpinyà

Universitat Autònoma de Barcelona
Departament de Geografia
anna.badia@uab.es

TALBOT, Patrick

Careers using geography.

Londres: Gogan, 2000, VI + 122 p.

El llibre que es ressenya aquí té com a objectiu mostrar la possibilitat de trobar feina després d'haver estudiat geografia a la universitat. I fixem-nos-hi bé: això no vol dir treballar de geògrafa o de geògraf, sinó que el que vol dir és que amb els aprenentatges que s'obtenen tot estudiant geografia es pot treballar en moltes professions. L'exemple el trobem a la portada del llibre: hi ha deu fotografies amb sis

dones i cinc homes, dos dels quals, negres; totes les persones fotografiades són adultes (fa la impressió que les edats es mouen entre els trenta i els cinquanta anys, amb l'excepció d'un jove d'una vintena d'anys), i sembla que totes estan treballant; la llista és la següent:

- una dona amb una vaca al camp
- dos homes davant d'un ordinador

- una dona fent de cuinera
- un home dibuixant
- una dona en un jardí
- un home amb un microscopi
- una dona amb un casc de protecció al cap
- un home davant d'una taula de so
- una dona amb papers davant d'uns quants aparells electrònics
- una dona que fa de dentista

Sense cap mena de dubte, les possibilitats de feina que es desprenen de la portada són molt interessants i diverses, i, evidentment, fan referència a tot el que s'explica en el text.

El llibre que ha escrit Patrick Talbot, professor de geografia a Hampton School (Middlesex, Regne Unit), on, a més, fa de cap de feines, està estructurat en catorze capítols: dos d'introductoris, onze on es mostren les feines en les quals es necessiten persones que han estudiat geografia per poder-se realitzar bé i un de conclusions.

El primer capítol tracta de la geografia i el món del treball. La primera cosa que fa Talbot és preguntar, a les lectores i als lectors del llibre, si tenen interès per aprendre geografia. I fa deu reflexions al voltant d'aquest possible interès: 1) des de la geografia es pot treballar en una gran quantitat de llocs diferents, 2) alhora que hom pot dirigir-se a llocs de treball específicament geogràfics (ensenyament, planificació, cartografia, medi ambient). 3) La geografia ajuda a desenvolupar un ampli camp d'habilitats que interessen a les persones que contracten possibles treballadors, com ara la capacitat d'anàlisi, de solucionar problemes i de treballar en equip. 4) Capacitat d'utilitzar un ampli ventall d'eines informàtiques. 5) Alhora, la geografia és reconeguda com un dels camps acadèmics clàssics i tradicionals, 6) cosa que permet desenvolupar els estudis i coneixements des d'una àmplia base generalista fins a l'especialització en els temes que més interessin; 7) tot això fa que amb aquests coneixements es pugui

intentar entendre el món que ens envolta. 8) La geografia és l'única disciplina que combina el fet de tenir cura del sentit de lloc, el coneixement de l'espai i l'estudi de diverses escales, de la més local a la més global, 9) i que permet combinar, en el treball de camp, metodologies científiques rigoroses i tècniques més tradicionals. 10) I per sobre de tot, la geografia és una matèria agradable i interessant.

Patrick Talbot escriu que si les persones que han llegit aquestes deu reflexions hi estan d'acord, que continuïn llegint, «perquè el propòsit del llibre és suggerir que hi ha molts llocs de treball que estan directament relacionats amb l'estudi de la geografia» (p. 29).

El segon capítol tracta de les habilitats que es desenvolupen en estudiar geografia, i en destaca cinc, tot relacionant-les amb el món del treball: capacitat de comunicació, ja que en l'actualitat hi ha molt poca gent que treballi sola i aïllada; capacitat de treballar en equip, ja que la majoria de les estructures laborals són en petits equips de treball; flexibilitat: saber fer moltes coses i tenir capacitat d'aprendre'n de noves; autonomia: saber organitzar-se la feina, prendre decisions i tenir iniciatives, i no només obeir; poder d'anàlisi tant d'aspectes conjunturals com de processos a llarg termini. Talbot fa referència al fet que en els cursos de geografia es llegeix, s'escriu, es compta i es parla (llàstima que s'oblidi d'escriure que també s'hi dibuixen mapes) a classe, preparant treballs, exposant-los i discutint-los; a més, en el treball de camp i en grup s'han de prendre moltes decisions.

Els onze capítols següents tenen la mateixa estructura. Primerament descriu els llocs de treball bàsics per cada un dels temes, explicant tot seguit altres feines relacionades amb aquests onze temes. S'hi remarquen les qualitats personals necessàries per poder fer cadascuna de les feines, així com què cal fer per començar a treballar-hi. També hi ha exemples de persones que efectuen un treball directament

relacionat amb cadascun dels temes. I per acabar, Talbot ofereix una petita llista d'adreces postals, telefòniques i electròniques que poden ser útils per començar a treballar en feines que necessiten la geografia.

Els onze grans temes de treball al voltant de la geografia són els següents:

- 1) Educació, per ensenyar, sobretot, geografia. Talbot hi explica tant l'ensenyament primari i secundari com l'universitari, d'on remarca la intensa competència per aconseguir trobar-hi feina. També hi mostra un altre tipus d'educació, com la que es fa en centres de natura o en cases de colònies.
- 2) Planejament i ordenació del territori. Possiblement és el camp més conegut i més desitjat per qui es llicencia en geografia. Hi explica tant les feines en el sector públic a partir de les diverses administracions territorials i sectorials com en les consultores privades. Hi descriu la diversitat de conflictes associats a aquesta feina, tot recordant els exemples de NIMBY («not in my backyard») que es fan en les classes de geografia. I entre els consells que sovint s'obliden, hi recorda la necessitat gairebé ineludible de tenir carnet de conduir (p. 29) per poder treballar en aquest tema.
- 3) Cartografia. No cal recordar que els mapes són fonamentals per a la geografia, i que, en els diferents nivells educatius, qui més qui menys ha utilitzat mapes de tota mena per aprendre moltes coses. Si la cartografia és, tal com escriu Talbot, la concepció, la producció, la difusió i l'estudi dels mapes, ja es pot veure la diversitat de treballs que estan associats amb aquest tema i on es poden trobar: en les diverses administracions, on els sistemes d'informació geogràfics són cada cop més utilitzats; en els ens públics que elaboren mapes, així com les empreses privades que també en fan;

en l'exèrcit, com un consumidor molt important d'aquesta informació.

- 4) Activitats relacionades amb el medi ambient, que es poden trobar en els serveis de medi ambient dels diferents nivells administratius i en diferents agències dels governs, com també en empreses que fan els estudis d'impacte ambiental en diverses ONG. Una de les principals característiques personals per treballar en aquest sector, per Talbot, és el de disposar de tacte i diplomàcia per convèncer tothom. Les geògrafes i els geògrafs que vulguin treballar en aquest tema, «haurien de tenir una visió holística, equilibrant el coneixement ambiental, el social i l'econòmic» (p. 46).
- 5) Viatges i turisme. L'exemple més clar és a la pàgina 53, on Talbot explica la demanda d'una agència de viatges d'una persona amb coneixements geogràfics en el sentit més tradicional i passat de moda del terme: saber les capitals, les principals ciutats, els rius, les muntanyes..., per tal de poder vendre millor els paquets turístics. Però també hi destaca la feina de ser guia de viatges organitzats, per la capacitat d'explicar allò que s'observa.
- 6) Desenvolupament. Tal com Talbot diu, aquest tema (p. 61) mostra una àmplia relació entre la geografia regional (tant la clàssica com la nova) i el desenvolupament, tot estudiant en profunditat una regió per tal d'erradicar les desigualtats i la pobresa. També hi remarca que un treball important és el de fer de professor a l'estranger.
- 7) Terra, aigua i atmosfera. És la geografia física aplicada: geomorfologia per construir una carretera (talussos, vessants); hidrogeografia per treballar en una companyia d'aigües; meteorologia; arquitectura del paisatge...
- 8) Transport. De fet, portar persones i béns d'un lloc d'origen a un de destinació suposa una multiplicitat de fei-

nes diferents on la geografia és necessària. Per exemple, comprovar que els sistemes utilitzats són segurs, eficients i ambientalment acceptables (p. 86). Talbot hi destaca la importància de les feines en el transport aeri, on els coneixements geogràfics són útils, com poden ser les que es fan en les torres de control entre qui pilota l'avió i qui fa que els vols siguin segurs, o la gestió dels aeroports, o la gestió de les rutes de les prop de dues-centes vint empreses d'aviació britàniques...

- 9) Treballar amb la gent. Són feines relacionades amb la demografia i la població: recerques per trobar «mercats» i saber què volen els consumidors; recerques sobre els recursos humans, per saber quina mena de gent es necessita per a la feina que s'ha de realitzar; recerques sobre l'habitatge, tant per intentar relacionar l'oferta i la demanda d'aquest bé com per treballar en projectes de rehabilitació i renovació del parc d'habitatges.
- 10) Treballar en els mitjans de comunicació, on demanen gent graduada en una matèria que faci èmfasi en les qüestions d'actualitat, i hi afegeix Talbot: «què millor que la geografia» (p. 103).
- 11) La relació entre la geografia i el sector comercial és molt clara per Talbot, ja que considera que les persones que han fet l'aprenentatge en geografia tenen «l'habilitat de sintetitzar molta informació diversa, generar solucions que es comprenen, solucionar problemes de manera creativa, presentar idees de manera estructurada» (p. 113).

El darrer capítol, resum i conclusió del llibre, fa dues darreres reflexions que s'han de tenir molt presents. La primera és que «la geografia tracta essencialment sobre llocs, i que el focus central de molta part

de la disciplina és la localització» (p. 115). La segona és que la geografia, «a més de ser una matèria interessant per estudiar, permet, mitjançant la seva absoluta diversitat, servir de pivot des del qual els camins de la feina ens duren per moltíssimes direccions diferents» (p. 117).

El llibre de Patrick Talbot està pensat per a l'alumnat del Regne Unit i, per tant, si no es coneixen les sigles equivalents a l'ESO, batxillerat i FP britàniques, així com les notes que s'han d'obtenir en les avaluacions, hi ha coses del currículum escolar que són incomprensibles. Però això no és important, perquè aquest tema no és imprescindible de conèixer en tots els detalls per les persones que tenen un altre sistema educatiu.

Al llibre se li poden fer poques crítiques. Possiblement, la més important per a mi és que tots els exemples de feines que mostra és de persones assalariades per altres, mentre que no n'hi ha cap que expliqui cap feina a partir d'una empresa que hagi muntat la pròpia persona de l'exemple. Però sí que té una virtut encomiable: la lectura positiva que fa de la dificultat de trobar llocs de treball que demanin explícitament una geògrafa o un geògraf, i així ho mostra amb la diversitat de llocs de treball que està realitzant l'alumnat que ha tingut Talbot (p. 6-7), i en els exemples de cada capítol temàtic.

Patrick Talbot ha escrit el llibre per tal d'engrescar possibles alumnes per estudiar geografia. Si després de la lectura no s'aconsegueix que hom s'apunti a fer geografia, és obvi que la persona que ha llegit el llibre no és l'adequada per realitzar una feina que utilitzi aquest camp de coneixement.

Enric Mendizàbal i Riera

Universitat Autònoma de Barcelona
Departament de Geografia
enric.mendizabal@uab.es